

SISTEME ELECTROENERGETICE

Capitolul 5.2 ECHIVALENTI REI

Generalitati

Academician **PAUL DIMO** ----- 1974

Sistemul extern este înlocuit de o rețea radială (**R**), echivalentă (**E**) și independentă (**I**) de alte condiții din restul sistemului.

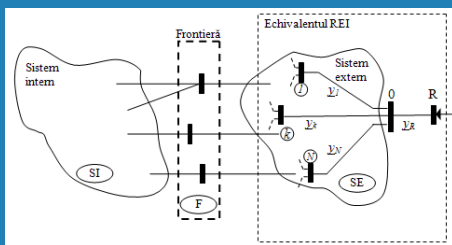

Generalitati

Generalitati

AVANTAJE

- ❑ tipurile nodurilor eliminate din SE nu se pierd, ci pot fi reprezentate cu ajutorul nodurilor REI.
- ❑ aportul de putere reactivă din SE este mai bine descris în cazul echivalenților REI, în special pentru regimuri de funcționare în apropierea regimului de referință.
- ❑ pierderile de putere ale unui echivalent REI sunt identice cu cele din rețeaua originală, pentru regimul de referință.

Generalitati

Tipuri de noduri REI

- echivalenți REI cu un singur nod fictiv:
  - ❖ echivalenți REI cu un nod de sarcină fictiv;
  - ❖ echivalenți REI cu un nod generator fictiv;
  - ❖ echivalenți REI cu un nod generic / mixt fictiv;
- echivalenți REI cu două noduri fictive, de sarcină și generator.

Reteaua cu bilant energetic nul

Principiu

Liniarizare – deliniarizare rețelei reduse folosind o rețea fictivă temporară, care realizează legătura între nodurile din SE și nodul sau nodurile REI fictive nou create.

Această rețea se numește *rețea cu bilant energetic nul* (RBN), are caracter liniar, se caracterizează prin pierderi nule de putere (de aici și numele), iar în final este eliminată din schema echivalentă prin aplicarea unei proceduri de eliminare Gauss.

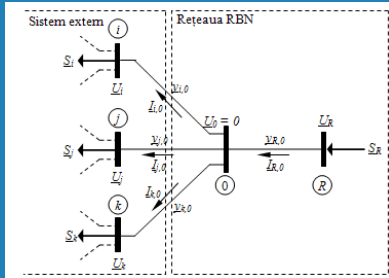

Reteaua cu bilant energetic nul

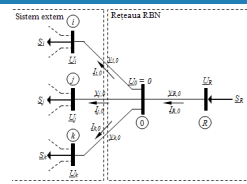

Reteaua cu bilant energetic nul

Pasul 1

Liniarizarea sarcinilor nodale prin înlocuirea injectiilor de putere în noduri cu admitanțe transversale nodale $Y_{i,0}$, $Y_{j,0}$ și $Y_{k,0}$, definite între nodurile corespunzătoare și nodul fictiv pământ (0) ($U_0 = 0$).

Liniarizarea:
$$Y_{p,0} = -\frac{S_p^*}{U_p^2} \quad (p = i, j, k)$$

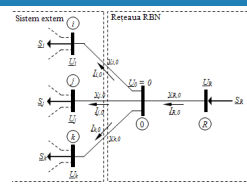

Reteaua cu bilant energetic nul

Pasul 2

În urma procesului de liniarizare se calculează și circulațiile de curenți între cele 3 noduri și nodul fictiv pământ, notate $I_{i,0}$, $I_{j,0}$ și $I_{k,0}$:

$$I_{p,0} = \frac{S_p^*}{U_p} \quad (p = i, j, k)$$

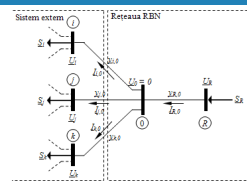

Reteaua cu bilant energetic nul

Pasul 3

Rețeaua existentă, inclusiv nodul fictiv pământ 0, se extinde prin adăugarea nodului REI fictiv, notat R, care urmează să echivaleze nodurile i , j și k considerate.

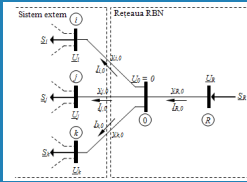

Reteaua cu bilant energetic nul

Pasul 4

Se calculează injecția echivalentă de putere aparentă în nodul fictiv R, sumând injecțiile de puteri aparente în nodurile echivalate (pierderi nule).

$$\underline{S}_R = \sum_p \underline{S}_p = \underline{S}_i + \underline{S}_j + \underline{S}_k$$

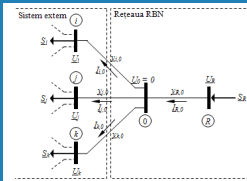

Reteaua cu bilant energetic nul

Pasul 5

Pe baza injecției de putere $\underline{S}_R$ și a circulației de curent $\underline{I}_{R,0}$, se determină tensiunea nodului REI fictiv și admitanța echivalentă a laturii 0 – R:

$$\underline{U}_R = \frac{\underline{S}_R}{\underline{I}_{R,0}^*} \quad \underline{y}_{R,0} = \frac{\underline{S}_R^*}{\underline{U}_R^2}$$

Reteaua cu bilant energetic nul

Exemplu

Se dorește construirea rețelei RBN pentru două noduri i și j , caracterizate de injecțiile de putere aparentă:

$$S_i = -0.200 - j0.050 \text{ u.r. și}$$

$$S_j = -0.500 - j0.200 \text{ u.r.}$$

respectiv tensiunile:

$$U_i = 0.975 \angle -0.10 \text{ u.r. și}$$

$$U_j = 0.990 \angle -0.15 \text{ u.r.}$$

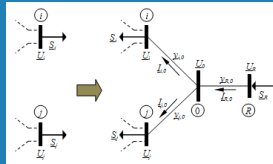

Reteaua cu bilant energetic nul

Exemplu

Se calculează circulațiile de curenți pe laturile RBN

$$I_{i0} = \frac{S_i^*}{U_i^*} = \frac{-0.200 + j \cdot 0.050}{0.975 \cdot (0.995 + j \cdot 0.100)} = -0.199 + j \cdot 0.072 \text{ u.r.}$$

$$I_{j0} = \frac{S_j^*}{U_j^*} = \frac{-0.500 + j \cdot 0.200}{0.990 \cdot (0.989 + j \cdot 0.149)} = -0.469 + j \cdot 0.275 \text{ u.r.}$$

$$I_{R0} = I_{i0} + I_{j0} = -0.668 + j \cdot 0.347 \text{ u.r.}$$

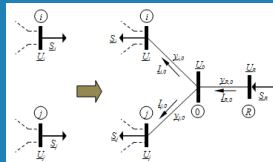

Reteaua cu bilant energetic nul

Exemplu

Se calculează injecția de putere și tensiunea în nodul REI

$$S_R = S_i + S_j = -0.700 - j \cdot 0.250 \text{ u.r.}$$

$$U_R = \frac{S_R}{I_R^*} = \frac{-0.700 - j \cdot 0.250}{-0.668 + j \cdot 0.347} = 0.978 - j \cdot 0.133 = 0.987 \angle -0.14$$

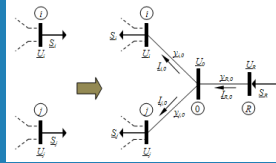

Reteaua cu bilant energetic nul

Exemplu

Se calculează admitanțele laturilor din rețeaua RBN

$$Y_{i,0} = -\frac{S_{i,j}^*}{U_j^2} = \frac{0.200 - j \cdot 0.050}{0.975^2} = 0.210 - j \cdot 0.053$$

$$Y_{j,0} = -\frac{S_{j,k}^*}{U_k^2} = \frac{0.500 - j \cdot 0.200}{0.990^2} = 0.510 - j \cdot 0.204$$

$$Y_{k,0} = \frac{S_{k,0}^*}{U_k^2} = \frac{-0.700 + j \cdot 0.250}{0.987^2} = -0.718 + j \cdot 0.257$$

Reteaua cu bilant energetic nul

Exemplu

Se calculează pierderile de putere activă pe laturile rețelei RBN și pe total rețea:

$$\Delta P_i = \operatorname{Re}(y_{i,0}) \cdot U_i^2 = 0.210 \cdot 0.975^2 = 0.200 \text{ u.r.}$$

$$\Delta P_j = \operatorname{Re}(y_{j,0}) \cdot U_j^2 = 0.510 \cdot 0.990^2 = 0.500 \text{ u.r.}$$

$$\Delta P_R = \operatorname{Re}(y_{R,0}) \cdot U_R^2 = -0.718 \cdot 0.987^2 = -0.700 \text{ u.r.}$$

$$\Delta P_{\text{tot}} = \Delta P_i + \Delta P_j + \Delta P_R = 0.200 + 0.500 - 0.700 = 0$$

Echivalentul REI cu un nod fictiv

Echivalentul REI cu un singur nod fictiv se folosește atunci când se dorește echivalarea întregului sistem extern printr-un singur nod, care corespunde nodului fictiv REI și o serie de laturi fictive, care se sprijină pe acest nod și nodurile de frontieră.

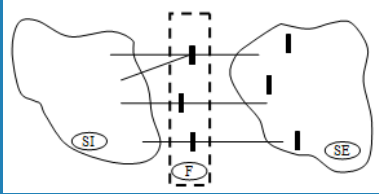

Echivalentul REI cu un nod fictiv

Etapa 1

Sistemul complet inainte de reducere

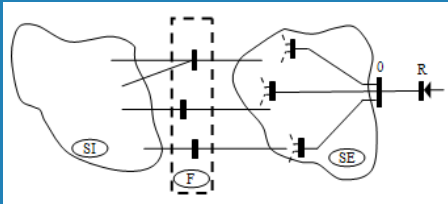

Echivalentul REI cu un nod fictiv

Etapa 2

Sistemul complet dupa construirea retelei RBN

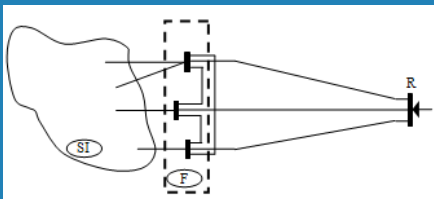

Echivalentul REI cu un nod fictiv

Etapa 3

Sistemul complet dupa eliminarea sistemului extern, inlocuit cu nodul REI

Echivalentul REI cu un nod fictiv

Sistemul complet ...

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{|ccc|}
 \hline
 E & \underline{Y}_{EE} & \underline{Y}_{EF} & 0 \\
 \hline
 F & \underline{Y}_{FE} & \underline{Y}_{FF} & \underline{Y}_{FI} \\
 \hline
 I & 0 & \underline{Y}_{IF} & \underline{Y}_{II} \\
 \hline
 & E & F & I \\
 \hline
 \end{array}
 \cdot
 \begin{array}{|c|}
 \hline
 \underline{U}_E \\
 \hline
 \underline{U}_F \\
 \hline
 \underline{U}_I \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{|c|}
 \hline
 \underline{J}_E \\
 \hline
 \underline{J}_F \\
 \hline
 \underline{J}_I \\
 \hline
 \end{array}
 \end{array}$$

... se extinde cu nodurile fictive 0 și R.

Echivalentul REI cu un nod fictiv

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{|ccccc|}
 \hline
 E & \underline{Y}_{EE} & \underline{Y}_{E0} & 0 & \underline{Y}_{EF} & 0 \\
 \hline
 0 & \underline{Y}_{0E} & \underline{Y}_{00} & -\underline{Y}_{R0} & 0 & 0 \\
 \hline
 R & 0 & -\underline{Y}_{R0} & \underline{Y}_{RR} & 0 & 0 \\
 \hline
 F & \underline{Y}_{FE} & 0 & 0 & \underline{Y}_{FF} & \underline{Y}_{FI} \\
 \hline
 I & 0 & 0 & 0 & \underline{Y}_{IF} & \underline{Y}_{II} \\
 \hline
 & E & 0 & R & F & I \\
 \hline
 \end{array}
 \cdot
 \begin{array}{|c|}
 \hline
 \underline{U}_E \\
 \hline
 0 \\
 \hline
 \underline{U}_R \\
 \hline
 \underline{U}_F \\
 \hline
 \underline{U}_I \\
 \hline
 \end{array}
 =
 \begin{array}{|c|}
 \hline
 \underline{J}_E \\
 \hline
 0 \\
 \hline
 \underline{J}_R \\
 \hline
 \underline{J}_F \\
 \hline
 \underline{J}_I \\
 \hline
 \end{array}
 \end{array}$$

Echivalentul REI cu un nod fictiv

$[\underline{Y}_{E0}]$ este un vector coloană având elementele egale cu admitanțele de forma $y_{p,0}$, iar $[\underline{Y}_{0E}] = [\underline{Y}_{E0}]^T$;

$y_{R,0}$ este un scalar și reprezintă admitanța laturii fictive 0 - R;

$\underline{Y}_{0,0}$ și $\underline{Y}_{R,R}$ sunt scalari, calculați cu relațiile:

$$\begin{array}{l}
 \underline{Y}_{0,0} = y_{R,0} + \sum_p y_{p,0} \\
 \underline{Y}_{R,R} = y_{R,0}
 \end{array}$$

Echivalentul REI cu un nod fictiv

E	Δ_{EX}	$\underline{Y}_{EX}$	0	$\underline{Y}'_{EF}$	0	$\underline{U}_X$	$\underline{J}_E^{ech}$
O	0	Δ_{EO}	$\underline{Y}'_{EO}$	$\underline{Y}'_{OF}$	0	0	0
R	0	0	$\underline{Y}^{ech}_{RR}$	$\underline{Y}^{ech}_{RF}$	0	$\underline{U}_R$	$\underline{J}_R^{ech}$
F	0	0	$\underline{Y}^{ech}_{FR}$	$\underline{Y}^{ech}_{FF}$	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{U}_F$	$\underline{J}_F^{ech}$
I	0	0	0	$\underline{Y}_{IF}$	$\underline{Y}_{II}$	$\underline{U}_I$	$\underline{J}_I$
	E	O	R	F	I		

$$\cdot \underline{U} = \underline{J}$$

Echivalentul REI cu un nod fictiv

R	$\underline{Y}^{ech}_{RR}$	$\underline{Y}^{ech}_{RF}$	0	$\underline{U}_R$	$\underline{J}_R^{ech}$
F	$\underline{Y}^{ech}_{FR}$	$\underline{Y}^{ech}_{FF}$	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{U}_F$	$\underline{J}_F^{ech}$
I	0	$\underline{Y}_{IF}$	$\underline{Y}_{II}$	$\underline{U}_I$	$\underline{J}_I$
	R	F	I		

$$\cdot \underline{U} = \underline{J}$$

Echivalentul REI cu un nod fictiv

Neajuns al echivalentului REI

Datorită caracteristicilor nodurilor din sistemul care se echivalează, este posibil ca în echivalentul REI laturile fictive să nu mai păstreze caracteristicile laturilor din rețelele reale, obținându-se pentru rapoartele X/R valori mult prea mari sau mult prea mici. Acest fapt poate conduce la îngreuierea condițiilor de convergență ale metodei Newton - Raphson decuplată rapidă aplicată pentru analiza unor contingente.

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Pentru problemele de convergență pe care le ridică uneori echivalentul REI cu un nod fictiv, se recomandă evitarea încorporării într-un singur nod echivalent a ambelor tipuri de injecții nodale – consum și producție.

De această dată, sistemul extern este înlocuit cu doi echivalenți REI, câte unul pentru nodurile generatoare (de tip PU) și nodurile consumatoare (de tip PQ).

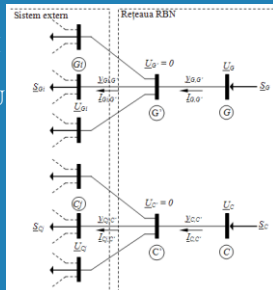

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

G - nod echivalent REI care grupează toate nodurile generatoare PU din sistemul extern.

C - nod echivalent REI care grupează toate nodurile consumatoare PQ din sistemul extern.

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Rețeaua cu bilant energetic nul pentru nodurile generatoare G_i ($i \in PU$)

$$\begin{aligned}
 \underline{y}_{G_i, G} &= -\frac{\underline{S}_{G_i}^*}{U_{G_i}^2} & \underline{I}_{G_i, G} &= -\frac{\underline{S}_{G_i}^*}{U_{G_i}^*} \\
 \underline{I}_{G_i, G} &= \sum_{i \in (PU)} \underline{I}_{G_i, G} & \underline{S}_G &= \sum_{i \in (PU)} \underline{S}_{G_i} \\
 \underline{U}_G &= \frac{\underline{S}_G}{\underline{I}_{G_i, G}} & \underline{y}_{G_i, G} &= \frac{\underline{S}_{G_i}^*}{U_{G_i}^2}
 \end{aligned}$$

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Reteaua cu bilant energetic nul pentru nodurile consumatoare C_j ($j \in PQ$)

$$\begin{aligned}
 y_{G,C} &= -\frac{\underline{S}_G^*}{U_G^2} & I_{G,C} &= -\frac{\underline{S}_G^*}{U_G^*} \\
 I_{C,C} &= \sum_{j \in (PQ)} I_{G,C} & \underline{S}_C &= \sum_{j \in (PQ)} \underline{S}_G \\
 \underline{U}_C &= \frac{\underline{S}_C}{I_{C,C}^*} & y_{C,C} &= \frac{\underline{S}_C^*}{U_C^2}
 \end{aligned}$$

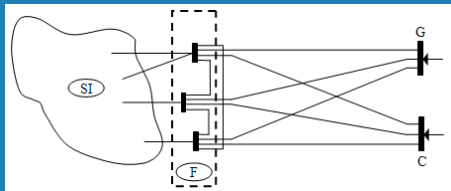

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Structura

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Sistemul complet ...

E	$\underline{Y}_{EE}$	$\underline{Y}_{EF}$	0	$\underline{U}_E$	$\underline{J}_E$
F	$\underline{Y}_{FE}$	$\underline{Y}_{FF}$	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{U}_F$	$\underline{J}_F$
I	0	$\underline{Y}_{IF}$	$\underline{Y}_{II}$	$\underline{U}_I$	$\underline{J}_I$
	E	F	I		

$$\begin{bmatrix} \underline{U}_E \\ \underline{U}_F \\ \underline{U}_I \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \underline{J}_E \\ \underline{J}_F \\ \underline{J}_I \end{bmatrix}$$

... se extinde cu nodurile fictive de tip pamant G^* si C^* , respectiv nodurile echivalente REI, notate G si C.

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

E	$\underline{Y}_{EE}$	$\underline{Y}_{EG}$	$\underline{Y}_{EC}$	0	0	$\underline{Y}_{EF}$	0	$\underline{U}_E$	$\underline{J}_E$
G	$\underline{Y}_{GE}$	$\underline{Y}_{GG}$	0	$\underline{Y}_{GC}$	0	0	0	0	0
C	$\underline{Y}_{CE}$	0	$\underline{Y}_{CC}$	0	$\underline{Y}_{CF}$	0	0	0	0
G	0	$\underline{Y}_{GG}$	0	$\underline{Y}_{GC}$	0	0	0	$\underline{U}_G$	$\underline{J}_G$
C	0	0	$\underline{Y}_{CC}$	0	$\underline{Y}_{CF}$	0	0	$\underline{U}_C$	$\underline{J}_C$
F	$\underline{Y}_{FE}$	0	0	0	0	$\underline{Y}_{FF}$	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{U}_F$	$\underline{J}_F$
I	0	0	0	0	0	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{Y}_{II}$	$\underline{U}_I$	$\underline{J}_I$
	E	G	C	G	C	F	I		

$$\cdot \underline{U}_F = \underline{J}_F$$

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Admitanțe

- $[\underline{Y}_{EG}]$ și $[\underline{Y}_{EC}]$ sunt vectori coloană ale căror elemente sunt de forma $\underline{Y}_{Gi,G'}$, respectiv $\underline{Y}_{Cj,C'}$
- $[\underline{Y}_{G'E}] = [\underline{Y}_{EG}]^T$ și $[\underline{Y}_{C'E}] = [\underline{Y}_{EC}]^T$
- admitanțe de pe diagonala matricei de admitanțe:

$$\underline{Y}_{G,G} = \underline{Y}_{G,G} + \sum_{m \in (F,U)} \underline{Y}_{G,m} \quad \underline{Y}_{C,C} = \underline{Y}_{C,C} + \sum_{j \in (F,U)} \underline{Y}_{C,j}$$

$$\underline{Y}_{G,G} = \underline{Y}_{G,G} \quad \underline{Y}_{C,C} = \underline{Y}_{C,C}$$

- admitanțe din afara diagonalei matricei de admitanțe:

$$\underline{Y}_{G,G} = \underline{Y}_{G,G} = -\underline{Y}_{G,G} \quad \underline{Y}_{C,C} = \underline{Y}_{C,C} = -\underline{Y}_{C,C}$$

Echivalentul REI cu 2noduri fictive

Dupa aplicarea eliminarii Gauss:

G	$\underline{Y}_{GG}^{ech}$	0	$\underline{Y}_{GF}^{ech}$	0	$\underline{U}_G$	$\underline{J}_G^{ech}$
C	0	$\underline{Y}_{CC}^{ech}$	$\underline{Y}_{CF}^{ech}$	0	$\underline{U}_C$	$\underline{J}_C^{ech}$
F	$\underline{Y}_{FG}^{ech}$	$\underline{Y}_{FC}^{ech}$	$\underline{Y}_{FF}^{ech}$	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{U}_F$	$\underline{J}_F^{ech}$
I	0	0	$\underline{Y}_{FI}$	$\underline{Y}_{II}$	$\underline{U}_I$	$\underline{J}_I$
	G	C	F	I		

$$\cdot \underline{U}_F = \underline{J}_F^{ech}$$

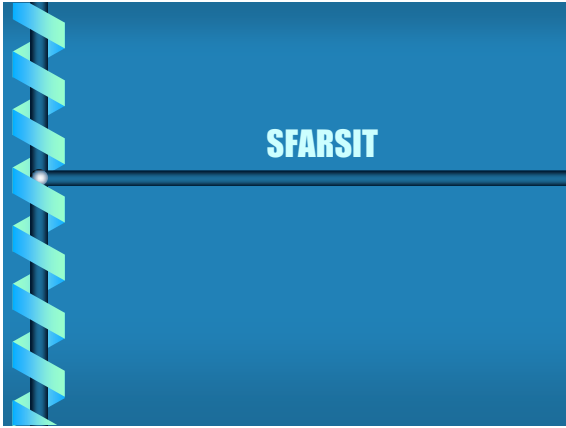
